

Pronumele

Definiție

Fel

Formă

Persoană

Gen

Număr

**Funcții în
propoziție**

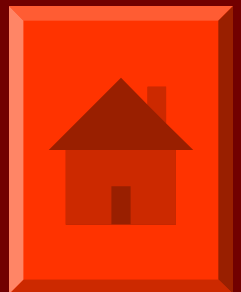

Exerciții

i

Pronumele

- Este partea de vorbire care ține locul unui nume (substantiv).

Pronumele

Formă lungă (accentuată)

eu / noi / mie / nouă / mine

tu / voi / ție / vouă / tine

el / ea / ei / lui / ei / lor

Pronumele

Formă scurtă (neaccentuată)

îmi / -mi / mi- / mă / -m / m- / îți / -ți
ți- / -te / te- / îi / îl / -l / l- / -o / o-
-ne / ne- / -ni / ni- / -vă / vă- / -v / v- /
-vi / vi- / -le / le- / -li / li-

Pronumele scrise cu liniuță de unire se alătură verbelor.

De exemplu : *m-a văzut*

Pronumele

- **Pronumele personal** ține locul unui nume de persoană.
- Pronumele personal este pronumele cel mai des utilizat.
- Exemple la forma pronumelui !

Pronumele

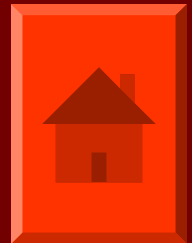
- **Pronumele de politețe** se folosește când se vorbește cu persoane cărora li se cuvine respect.

Pronumele de politețe

- **De obicei** : dumneata / dumneavoastră / dumnealui / dumneaei / dumnealor.
- **Familiar** : matale / mata / mătălică / tălică / mătăluță...
- **Protocolar** : Domnia ta / Domnia sa / Domnia voastră / Măria ta / Înălțimea ta / Luminăția voastră / Excelența sa...
- **Dânsul / dânsa / dânsul / dânsule**
nu sunt pronume de politețe !

Pronumele

- Există și alte feluri de pronume care nu se analizează în învățământul primar :
- **Posesiv** : ai noștri, al tău, a mea...
- **De întărire** : însuși, însăși, însumi...
- **Interogativ** : cine, ce, pe care, cât...
- **Demonstrativ** : acesta, acela, același
- **Nehotărât** : unul, câțiva, ceva, toți...
- **Negativ** : nimeni, nicio, pe nimic...

Pronumele

■ Persoana I

Ține locul persoanei
care vorbește :

eu / noi

Pronumele

■ Persoana a II-a

Ține locul persoanei cu
care se vorbește :

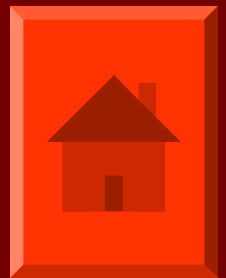
tu / voi

Pronumele

■ Persoana a III-a

Ține locul persoanei
despre care se vorbește :

el, ea / ei, ele

Pronumele

■ Gen masculin

Numai

pentru persoana a III-a

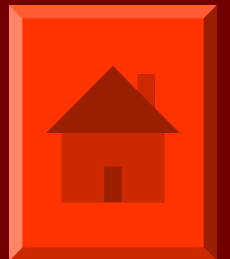
el / ei

Pronumele

■ Gen feminin

Numai pentru persoana a III-a

ea / ele

Pronumele

■ Număr singular

Ține locul unui singur nume de persoană.

eu / tu / el / ea /

dumnealui /

Domnia ta...

Pronumele

■ Număr plural

mai multor nume de persoană.

Ține locul

**noi / voi / ei / ele /
dumnealor / Domniile
voastre...**

Pronumele

- **Subiect**
- **El** are o casă.
- **Dumneavoastră**
sunteți invitat la noi.

Pronumele

- **Nume**

predicativ

- **Vinovatul este el.**

Pronumele

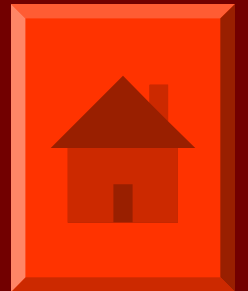
- **Atribut**
 - Casa **dumneaei** este de vânzare.
 - Îmi amintesc discuția despre **tine** .
-

Pronumele

■ Complement

■ Băieții vin la noi.

■ Doamna învățătoare
m-a chemat la tablă.

Pronumele

Exerciții

“ ...Și uite-**mi** trec pe dinainte
În rânduri-rânduri **toate** cele:
Orașul înnegrit de fumuri
Și **toate** plânsetele **mele**.
Cum **m**-am făcut apoi cuminte
Cu vremea **ce** înainta
Și **m**-am trezit pe nesimțite
Că-**mi** zice satul **Dumneata**... ”
(O. Goga, Casa noastră)

Pronumele

Exerciții

“ **El** simte cum **s**-apleacă peste **dânsul**

O umbră bună ce **l**-ar dezmierda –

Și-ntr-un suspin, pe când **ea-i** șterge plânsul,

Întinde brațele **lui** mici spre **ea**.

De gâtul **ei s**-atârnă în neștire –

Toți îngerii din ceruri **îi** sunt frați!”

(P. Cerna, Mamă)

Bibliografie :

- **PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CLASA A IV-A**
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
APROBAT PRIN ORDIN AL MINISTRULUI NR. 3919 / 20.04.2005
- **PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CLASA A III-A**
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
- **Valerica Schinteie, Radu Dimitrie**
Limba română pentru un debut reușit în clasa a V-a , Ed. Brumar,
Timișoara , 2002

